

Sygn. akt VI RCa 335/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska

Sędziowie: SO Jolanta Piórkowska

SR del do SO Ada Waclaw (spr.)

protokolant: stażysta Marlena Kowalewska

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2016 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. N.**

przeciwko **N. N.**

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Mrągowie

z dnia 12 października 2015 roku

sygn. akt III RC 59/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że zmienia wyrok zaoczny z dnia 28 maja 2015 roku w punkcie I ustalając datę ustania obowiązku alimentacyjnego powoda na rzecz pozwanej na 20 lutego 2015 roku;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 600 zł (słownie: sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

VI RCa 335/15

UZASADNIENIE

Powód K. N. wniósł o ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny wobec córki N. N. wygasł z dniem 30 czerwca 2012r. W uzasadnieniu podniósł, iż alimenty w kwocie 450zł miesięcznie zostały zasądzone od niego na rzecz pozwanej wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 10 listopada 2010r w sprawie IIIRC 204/10. Podniósł, że N. N. w czerwcu 2012r skończyła szkołę, podjęła pracę, nie ma nikogo na utrzymaniu, jest osobą w pełni samodzielą.

Pozwana N. N. nie odebrała odpisu pozwu, nie podjęła wezwania na termin rozprawy, nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2015r powód sprecyzował powództwo domagając się ustalenia, że jego obowiązek alimentacyjny wygasł z dniem 01 września 2012r.

Wyrokiem zaocznym z dnia 28 maja 2015r Sąd Rejonowy w Mrągowie ustalił, że obowiązek alimentacyjny powoda K. N. względem pozwanej N. N. nie istnieje z dniem 01 września 2012r. Nie obciążył pozwanej kosztami sądowymi.

Od wyroku tego sprzeciw złożyła pozwana. Wynika z niego, że nie zgadza się z treścią wyroku zaocznego. Podniosła, że co prawda skończyła szkołę, ale pracę podjęła dopiero w dniu 21 lutego 2015r, jest osobą niepełnosprawną od urodzenia w stopniu znacznym, ma dwie wady serca, padaczkę i jest głuchoniema. Mieszka w wynajętym mieszkaniu w Z. i tam pracuje. Pomaga jej matka i w jej ocenie, ponieważ ojciec pracuje w N., nadal powinien pomagać jej finansowo.

Po rozpoznaniu sprzeciwu, wyrokiem z dnia 12 października 2015r Sąd Rejonowy w Mrągowie utrzymał w całości wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Mrągowie w dniu 28 maja 2015r w sprawie III RC 59/15.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana N. N. urodzona w dniu (...) jest córką K. N..

Wyrokiem z dnia 09 listopada 2010r w sprawie III RC 204/10 Sąd Rejonowy w Mrągowie podwyższył alimenty należne pozwanej od ojca do kwoty po 450,- zł miesięcznie poczynając od dnia 10 listopada 2010r.

K. N. utrzymywał się wówczas z prac dorywczych, zarabiając średnio 700-800 zł miesięcznie. Mieszkał z dorosłym synem i jego rodziną, których również wspierał finansowo. Nie miał wyuczonego zawodu, był po kursie pilarza i motorniczego. Nie posiadał prawa jazdy, nie miał żadnego majątku, córka N. była jedyną osobą na jego utrzymaniu.

N. N. miała wówczas (...)lat, uczyła się w (...)szkole (...)w O.. Mieszkała w Internacie. Jej matka uzyskiwała zasiłek pielęgnacyjny na córkę w kwocie 153zł i w kwocie 520zł miesięcznie, dorabiała m.in. zbieraniem w sezonie grzybów i jagód. Alimenty płacił Fundusz Alimentacyjny.

Obecnie powód pracuje i mieszka w N.. Nie jest z nikim związany, nie ma nikogo na utrzymaniu. Jest zadłużony, między innymi z tytułu niepłaconych alimentów.

Pozwana ma obecnie (...)lata. Mieszka w Z. w wynajętym mieszkaniu i tam pracuje w Zakładzie Produkcji (...) jako pracownik wykańczalni produkcji z wynagrodzeniem miesięcznym 1750zł brutto. Umowa o pracę na czas określony zawarta została na okres od dnia 01 kwietnia 2015r do dnia 31 grudnia 2017r. Z twierdzeń pozwanej wynika, że pracuje ona od dnia 21 lutego 2015r. Pozwana ma dwie wady serca, chorą tarczycę, jest głuchoniema. Posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponieważ orzeczono wobec niej jedynie częściową niezdolność do pracy, nie uzyskała uprawnień rentowych.

Matka pozwanej mieszka w N., gdzie wyszła za mąż. Pomaga córce finansowo. Ojciec pozwanej nie utrzymuje z nią żadnych kontaktów i nie pomaga jej finansowo.

Sąd Rejonowy uznał, że pozwana jako osoba pełnoletnia i pracująca aktualnie nie spełnia przesłanek określonych w art. 133§1 kro, tym samym doszło do zmiany stosunków, o której mowa w art.138 kro, a które uzasadniają zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów – w tym przypadku ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wygasł. Sąd ten przyjął, że ponieważ powód domagał się orzeczenia o wygaśnięciu alimentów z dniem 01 września 2012r a pozwana miała status uczennicy do 01 września 2012r, powództwo również w tym zakresie jest uzasadnione i orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana .

Działający w jej imieniu pełnomocnik zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art.133§1 i 3 kro w zw. z art. 135§1 i 2 kro poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem córki, na którą nie czyni żadnych osobistych starań, nie istnieje od dnia 01 września 2012r, podczas gdy pozwana, która jest osobą niepełnosprawną,

częściowo niezdolna do pracy, pomimo usilnych starań, zatrudnienie znalazła dopiero w dniu 21 lutego 2015r i dopiero od tej daty jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

2. błąd w ustaleniach faktycznych, mających wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na przyjęciu przez Sąd, że pozwana po ukończeniu szkoły była w stanie utrzymać się samodzielnie, podczas gdy od października 2013r do lutego 2015r pozwana pozostawała na wyłącznym utrzymaniu matki,

Wskazując na powyższe, wniósł:

1. o zmianę zaskarżonego orzeczenia i ustalenie, że obowiązek alimentacyjny powoda K. N., ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 10 listopada 2010r w sprawie III RC 204/10 względem pozwanej N. N. przestał istnieć z dniem 20 lutego 2015r

2. o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa wg norm przypisanych

W uzasadnieniu apelacji podniósł m.in., z uwagi na fakt, iż pozwana wymaga szczególnego zatrudnienia, od ukończenia szkoły, tj. od 01 września 2012r do dnia 21.02.2015r nie udało jej się znaleźć żadnej pracy. W okresie tym nie uzyskiwała żadnych dochodów, utrzymywała się z alimentów w wysokości po 450zł miesięcznie wypłacanych przez Fundusz Alimentacyjny do października 2013r., a następnie tylko z pieniędzy otrzymywanych od matki. Podniósł również, że ukończenie edukacji czy wiek pozwanej nie ma znaczenia dla rozpoznania przedmiotowej sprawy. Istotne jest bowiem tylko to, czy pozwana jest w stanie utrzymać się samodzielnie i od kiedy, a także, czy osiągnęte przez nią dochody pokrywają jej usprawiedliwione potrzeby. N. N. usamodzielniała się w dniu podjęcia pracy, tj. 21 lutego 2015r i od tego dnia przestał istnieć obowiązek alimentacyjny rodziców.

Odpowiedź na apelację złożył powód.

Reprezentujący go pełnomocnik wniósł o:

1. oddalenie apelacji

2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania wg norm przepisanych

Podniósł m.in., że Sąd Rejonowy w Mrągowie w skarżonym wyroku nie dopuścił się na ruszeń przepisów prawa materialnego i procesowego. Pozwana po ukończeniu szkoły od drugiej połowy 2012r podejmowała pracę bez formalnej umowy, zaś wspomaganie jej przez matkę, jeżeli byłoby to prawdą, mogło wpływać na brak motywacji pozwanej do poszukiwania stałej pracy i usamodzielnienia się. Podniósł również, że nie jest prawdą, by powód nie pomagał córce po ukończeniu przez nią nauki, gdyż córka była u niego w Niemczech w czasie wakacji w 2013r, a także ofiarował jej możliwość nieodpłatnego zamieszkania w jego części domu w miejscowości G. gm. P., z której do przeprowadzki do Z. korzystała.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej N. N. okazała się zasadna.

Słusznie zarzuciła pozwana Sądowi Rejonowemu, że niezasadnie ustalił datę ustania obowiązku alimentacyjnego powoda na jej rzecz na dzień 01 września 2012r a nie na dzień 20 lutego 2015r.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił sytuację rodzinną stron, niemniej wskazać należy, że opierając się jedynie na informacjach uzyskanych od powoda, ale również dysponując dokumentami świadczącymi o tym, że orzeczeniem z dnia 12 marca 2009r N. N. została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności a z orzeczenia tego wynika również m.in., że wymaga odpowiedniego zatrudnienia i konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, ponadto decyzją z dnia 17 grudnia 2013r (...) Ośrodek Pomocy Społecznej w P. przyznał jej zasiłek stały dla osoby samotnie gospodarującej

od dnia 04 grudnia 2013r, w kwocie 389,00zł po ustaleniach, że nie pracuje i nie nabyła uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych, a także, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 27 stycznia 2015r odmówił jej prawa do renty socjalnej z powodu nie uznania jej za całkowicie niezdolną do pracy, przyjął, że pozwana, pomimo swojej niepełnosprawności, po ukończeniu szkoły od razu podjęła pracę umożliwiającą jej zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych.

Bezspornym jest, że pozwana jest osobą głuchoniemą, z chorobami serca i tarczycy. Od rozstania rodziców nie ma praktycznie żadnego oparcia w ojcu a jedyną osobą, na której pomoc mogła i może liczyć jest matka, wspierająca ją nie tylko finansowo ale przede wszystkim w zakresie realizacji obowiązków związanych z codziennym życiem. Trudno bowiem do opisywanych przez powoda przykładów jego pomocy w tym zakresie zaliczyć jednorazowe zaproszenie córki na wakacje w 2013r, rozmowy telefoniczne z córką, czy propozycję bezpłatnego zamieszkania przez nią w jego części domu w miejscowości G. gm. P., gdzie widocznie nawet powód nie mógł znaleźć pracy, skoro przed laty wyjechał do N. i nie deklaruje zamiaru powrotu. Aktualnie i matka i ojciec pozwanej mieszkają w N.. Dopiero decyzja wyjazdu do Z. zaowocowała znalezieniem przez pozwaną pracy na umowę zlecenie i po podpisaniu umowy z dniem 21 lutego 2015r można zasadnie przyjąć, że w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego stała się ona samodzielna finansowo.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że w oparciu o artykuł 386 § 1 kpc zmienił wyrok zaoczny z dnia 28 maja 2015r w punkcie I ustalając datę ustania obowiązku alimentacyjnego powoda na rzecz pozwanej na 20 lutego 2015r

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono w oparciu o treść art. 98 kpc w zw. z § 13 ust.1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.